

# Jordtimme - Undergången

*Visst vet vi, visst förstår vi hur slutet kommer att se ut. Vi vet det men gör inget åt det. För det finns inget att göra annat än att stirra ner i mobilen och glömma verkligheten. Makten är inte vår. Det spelar ingen roll om vi släcker en lampa då det är earth hour. Det spelar ingen roll vad vi gör när dom stora gör inget. Gallerior har dörrarna vidöppna då det är vinter. Vi flyger eftersom det är så billigt. Vi vet... JA vi vet vad vi gör när vi köper en ny Iphone istället för att skänka pengar till bris och rädda barnen och barncancerfonden och vaccin till hundra barn i Afrika och ge till någon satans naturfond... Vi vet att en Iphone täcker allt det... och vi skiter i det.*

*Vi vet att det är försent... redan nu är det försent.*

*Låt mig presentera slutet för er som det troligtvis kommer att se ut.*

\*\*\*\*

## Början

Vi trodde att vi skulle utplånas. Att naturen skulle ta död på oss som hämnd för vad vi hade gjort med jorden. Men så skedde inte. Allt blev förstås svårare när det som vi hade fruktat i årtionden kom. Klimatförändringarna. Först blev det mycket varmare. Vi fick en del förvarningar, men det märktes inte mycket i Europa. Några länder fick torka, skördar gick fel, en del undergångsprofeter talade om bestående förändringar. Man rapporterade om polernas isar. Men inget av det där märktes av i den rika världen. Där såg man inte tecknen. Man kände inte hur jorden skälvde i dödsryckningar. Istället ökade klyftorna. De rika blev allt rikare och medelklassen allt mer medelklass. I dom fattiga länderna såg människor på och avundades.

Snart blev emellertid stora delar av Afrika obeboeliga. Människor flydde norrut från den stora hettan. Men också här började naturkatastroferna drabbat länderna allt hårdare. Floder torkade ut och på vissa ställen försvann dricksvattnet. Allt oftare, brann skogar och på grund av torkan, kunde eldarna inte släckas. I södra Europa sveddes skördarna av den heta solen. Katastrof efter katastrof drabbade oss, men gjorde inget åt saken. Allt för länge hade vi litet på naturens balans, en balans som nu var satt ur spel. Människor kunde känna hur något stort och farligt nalkades men ville inte se. Istället för att se, valde man bort verkligheten för underhållning. Man köpte dyr, statushöjande teknik, såg på serier och engagerade sig i flyktiga relationer på sociala medier. Allt för att fly från faktumet.

Undertiden dog fler och fler djurarter ut. Några eldsjälur försökte att stoppa det genom fridlysningar, hårdare straff, förbud av import. Man bannlyste och fördömde. Men dom rika struntade i det och dom människor som svalt och hade inte råd att följa lagarna. Fler och fler arter dog ut, ekosystem som hade funnits i miljoner år försvann. Kretsloppet skadades och var snart bortom alla möjligheter att repareras. Framför datorerna, på sociala medier ojade sig folk. Man skrev ilska ord om rika människor i gyllene städer. Man hatade och skrev, skrev och hatade. Men inget hjälpte. Några få djur sattes i reservat. När dom också dog, använde man sig av djurparker. Färre och färre fanns kvar och nu kom paniken krypande. Man frågade sig om slutet närmade sig. Människor ojade sig, beställde ny teknik och ägnade sig åt att se bort. Samtidigt öste fabriker ut sina gifter och man sög upp fossila bränslen ur jorden så att bilar och flygplan kunde fortsätta att pumpa ut sin smuts.

Fortfarande var människorna i storstäderna opåverkade, så alla kunde ännu se bort.

På djurparkerna och i reservaten dog dom sista stora däggdjuren. Den sista elefanten och den sista giraffen begräts. Samtidigt, någonstans i Asien, dog den sista tigern. På sociala medier uttryckte man sin sorg och vrede. Man frågade sig... Hur kunde det bli så här? Man förbannade sin egen art och kallade den för ett virus. Slutet närmade sig. Alla kunde känna det och nu kunde ingen längre se bort.

Stora landtytor hade ständig torka. Där människor odlade grödor, räckte inte vattnet till. Forskare som hade varnat för undergången, berättade att inga bin fanns kvar och att frukt tillhörde det förgångna. Nu var alla dom stora djuren borta. Tillslut fanns bara fågel, fisk och insekter kvar. Men eftersom ekosystemet var förstört i grunden, började också dom att dö ut. För att människan skulle överleva, odlade man svampar i underjordiska jättesalar och utvann föda ur dem.

## Kampen

Temperaturen höjdes. Polerna smälte i allt snabbare takt. Haven reste sig i takt med att ismassorna försvann. Kuster dränktes, stora städer översvämmades. Infrastrukturen upplöstes. Folkstammar flydde inåt land. Där försökte de att tränga undan andra folk. Nu började den stora striden om överlevnad.

Ännu gick det att leva i dom rika länderna. Europa, Nord Amerika och Japan utvann vad de kunde av haven. Renade och avsaltade så fort dom kunde. Man försökte in i det sista att behålla civilisationen.

Nu fanns ingen social media där man kunde uttrycka sitt missnöje. Dessa hade sedan länge försvunnit till förmån för överlevnad.

Inget kunde hejda det som kom. Snart betalade de rika miljoner för vatten och fungus. De fattiga törstade och hungrade. Många tjänade hos de rika i utbyte mot föda och vatten. Alla visste att det inte skulle hålla i längden, också de förmögna.

Det fanns en gnista, som var redo att antända människans desperation. Till slut fick många nog. Det började bland dom fattigaste och mest desperata. Men snart spred det sig som en skogsbrand över världen. Fattiga och desperata människor mot de rikas privata arméer. Krigen rasade. Högteknologi och massförstörelsevapen mot massan av hungrande. Dom fattiga slogs tillbaka och dom rika andades ut. Men lika snabbt som elden tyglats på en plats, flammade den upp på någon annan. Krigen rasade. Blodet flödade. Man åt de döda.

Barbariet trängde bort empati och barmhärtighet. Tillslut segrade dom stora massorna. Rika handelsfurstar släpades ut på gatorna eller mördades i sina palats. Nya härskare tog vid. Nya lagar stiftades. Världen stod i lågor. Revolutionen brann hett... och brann ut. Man insåg att det inte fanns något kämpa för, ty världen var döende.

## Insikten

Vid de ständigt stigande kusterna, låg massorna av människans skräp så tjockt och tät, att man kunde gå i dagar och veckor över fält av plast och ruttnande fisk. Av det liv som fanns kvar var det endast horder avflugor och insekter som frodades.

När dom stora överlevnadskrigen svept över kontinenterna, när miljarder dött och det var för långt mellan människostammarna för att kriga mot varandra... först då kom det som ett lugn över människan. Hon började finna vägar, började adaptera sig till sin nya värld... och det var i sanning en ny värld med förändrade kuster, sönderfallna städer, enorma öknar som bredde ut sig allt mer för var år som gick. Dessa kröp långsamt men säkert över medelhavet, upp genom Europa tills dom nådde alperna. Den stora bergskedjan tycktes hejda öknarnas långsamma vandring norrut. Vad som hände i Asien eller Amerika var det ingen som visste, ty man hade för länge sedan förlorat kontakten med de båda kontinenterna. Men det ryktades om dem. Man hörde att de hade drabbats lika illa. Att Amerika hade gått under i krig och stormar och att Asiens stammar hade utplånat varandra. Att ön Australien hade bränts sönder av solen. Men att långt långt i söder, på den stora Afrikanska kontinenten, fanns människor kvar.

I Europa väntade människan på sin undergång. Men sanden stannade på andra sidan alperna. Under en tid var allt stilla. Som om jorden höll andan. Människan blickade upp mot den heta himlen och trodde att nu skulle solen äntligen falla från skyn och förbränna dem alla. Men så skedde inte. Tiden gick, jorden var tyst, himlen vibrerade. Efter fler år än någon kunde räkna, kom en dag, det som man drömt och längtat efter, det som numera endast var en legend. Svarta moln som växte på himlen. De rörde sig långsamt från söder upp över bergen, och med dem om det som människan drömt om i generationer. Regn. Det vatten som himlen hade samlat i generationer föll över jorden. I veckor och månader föll det.

Jorden hävde sig långsamt, skakade och riste och drog ett skälvande andetag.

I lång tid levde människan i skymningsljus. Endast korta stunder då solen letade sig ut genom molnen och bildade väldiga pelare av ljus, kunde människan se korta glimtar av en värld som skimrande av vatten. Under korta stunder såg hon såg väldiga sjöar och rasande floder. I nästa stund slöts molnen åter och regnet återupptogs.

## Återfödelsen

Sakta men säkert avstannade regnen. Människan steg ut ur dom grottor hon sökt skydd i och betraktade en ny, rensköld värld. Från att ha varit en torr och döende öken, hade åter grönskan fått fäste. Växter som man hade trott varit utplånade, sträckte sig på nytt mot himlen, solen var inte längre lika brännande som den varit. Flodernas vilda vatten saktade in, sjöarna slutade att växa, de väldiga träsken drog sig långsamt tillbaka, frön som hade gömt sig i jorden sträckte dom sig mot solen och himlen. De formade skogar och slätter. Jorden återhämtade sig och människan vågade sig ut ur sina grottor och ner för bergen.

På jordens gömda och okända platser hade några få djur överlevt. En del av dessa var kända från gamla sagor, men en del var helt nya, okända varelser. Dessa började långsamt att föröka sig och snart rörde de sig ut över slätterna och in i skogarna. Förbryllade betraktade människorna de olika varelserna. Man mindes inte deras namn, så man gav dem nya. I floder och sjöar började det fiskbeståndet komma tillbaka, i haven lika så.

Bara en generation efter att regnen avtagit hade världen nästan återhämta sig. Det var inte samma gamla värld som nästan dött, utan en ny, med nya arter och människor. Men det fanns något skört över den, något sprött, som fick människan att vara varsam med den. Hon gav jorden aktning och kallade den för moder. För dom mindes fortfarande hur förtvivlat nära det hade varit att den dött och människan med den.

Årstider gick, år gick. Man vandrade ner från bergen och högländerna, byggde hyddor, jagade i lag, fiskade i floderna och lärde sig åter vad som gick att äta av frukt och grönt. Hela tiden mindes man genom sånger och berättelser att Jorden nästan dött och hela tiden var man noga med att visa den aktning.

Det fanns platser man viskade mörkt. Där de gamla människornas makter ännu bodde. Där man dog av oförklarliga sprucken hud och brännsår. Platser som, om man vistades för länge på dem, så ramlade tänderna ut och håret lossnade från huvudet. Man varnade alltid för dessa platser och om en sådan upptäcktes, så gick ingen mer dit.

Årstider gick, år passerade. Få mindes den gamla tiden, men dom som gjorde det berättade om den för sina barn och barnbarn. Om hur deras förfäder hade byggt städer som sträckte sig mot himlen och upp bland molnen, hur alla hade talat samma språk och hur de hade flugit i himlen likt fåglar. Man berättade om att ingen hade blivit sjuk eller hade åldrats och hur lätt och bekvämt människan hade haft det. Men framför allt berättade man om hur människan nästan hade dödat jorden. Alla lyssnade, men allt fler trodde att det bara var sagor och för var generation, blev det fantastiska allt mer lysande och det ona allt mindre mörkt. Tillslut talade man om att människan som hade levat förr, hade varit som gudar. Man började längta efter att se och förstå.

En dag gav sig några människor ut på en resa. Dom vandrade genom skogar, vadade över floder. Ibland såg de märkliga rester av dom som tidigare bebott landet. Här och var spruckna rester av svarta vägar, sönderrostade maskiner. Någon enstaka byggnad hade överlevt och stod likt fallna, hemliga palats, övergivna, med tomt stirrande fönsteröppningar. En del skakade på huvudena och gick vidare, men en del tittade en extra gång och med en längtan på dessa ting.

De vandrade vidare, bort från högländerna mot de stora slättlandskapen och kom så slutligen till ruinerna av det som en gång varit en av de stora städerna. Likt monstruösa skelett höjde dom sig över landskapet.

De som kände till de gamla sagorna bäst ville inte närma sig. Men andra som ville utforska den gamla världen gick vidare. Ju närmare de kom, desto mer fantastiska tycktes allt. Förundrade gick de bland spillrorna av förfäderstornen av glas och stål. Mycket var övervuxna ruiner och allt var öde. Längst de gamla avenyerna växte skogar, på de gamla tornen växte buskar och gräs. Också här fanns det djur, men av ett sällsamt slag, framforskade av forntidens människor just innan världsfallet. Mot dessa var människorna vaksamma och greppade sina spjut hårt då dessa närmade sig. Några strider utkämpade de och gick segrande ur. Längre och längre gick de. Över allt så de ruiner av underverk som en gång måste ha varit gudarnas boningar.

Tillslut stod de framför en jättelik byggnad som liknade inget de hade sett. Den tycktes uråldrig bortom tiden själv. I den fann de böcker som var skrivna på ett ålderdomligt språk, nästan helt bortglömt. Men en av människorna kunde tyda de forntida tecknen. Där i fanns dom gamlas samlade kunskap. Han läste mer och mer och lärde sig långsamt saker som sedan länge varit glömda. Tillslut förstod han att det som sagorna hade sagt var sant.

Mänskan hade faktiskt flugit över himlen. Hon hade varit dödlös och hade varit allt det som gudar var. Han berättade det otroliga för dom andra som valt att gå in bland ruinerna. En del skyggade för från kunskapen, skakade på huvudet och sa att om den kunskapen hade fått världen att gå under, så var det inget dom ville ha att göra med. Men några tänkte inte så. Istället såg dom för sig hur tornen åter reste sig i sin prakt. De såg de glänsande metallkropparna i glida över himlen. Dom såg det lätta, behagliga och möjligheterna. Dom var få som stannade. Men tids nog blev dom många. Långsamt men säkert återerövrade dom de gamlas kunskap och snart började dom att bygga bland ruinerna. De farliga djuren jagade dom undan eller dödade. De fann att mycket blev lättare med dom gamlas kunskaper. Jaktspjuten gjordes om. Stenspetsar ersattes med metall och i en del forntida lämningar hittade man uråldriga vapen. Då andra människor såg vad de åstadkommit, ville dom också ha del av det och flyttade närmare.

Långsamt men säkert växte nya hus upp och snart sträckte sig städerna vida kring. I dom gamla böckerna fanns all kunskap, ond som god. Men så som människan alltid gjort, förbisåg man varningarna. Man ville efterlikna förfäderna i allt och liksom dom valde man en härskare att sköta allt. Först valde man den klokaste till kung, sedan den listigaste och till sist den som hade mest.

Redan efter bara ett par generationer hade människan återskapat något av sin gamla värld. Dom första bilarna mullrade på stadens gator. För att alla skulle få mat och för att staden skulle fungera, gjord man som förfäderna. Man förvarade djur i stora hus och slaktade dem på löpande band. Maten var förstås inte gratis utan betalades med arbetskraft eller genom byteshandel.

## Undergången

Åter glömde man bort att vörda jorden. För att mata bilarna, grävde man i jorden efter olja. För att allt skulle vara snabbare och mer effektivt, återuppfann man maskiner. Snabbare och mer effektiv blev man i sin jakt på rikedom och överflöd. Någon enstaka människa försökte varna, försökte påminna om de gamla berättelserna om undergången. Men få lyssnade.

Då det första flygplanet åter dånade över den blå himlen hurrade alla.

Tiden gick. Hela tiden byggde man mer och större, maskinerna blev effektivare. Dom gamla berättelserna fanns där i bakgrunden, men inge ville lyssna.

Luften i förstäderna, där fabrikerna låg blev dålig och svår att andas. Inne i staden var det om natten svårt att se stjärnorna.

Trots att jorden givit sken av att ha repat sig, fanns djupt i marken, nersköljda av dom stora regnen, människornas gamla gifter kvar. Den sköra jorden riste och världen flämtade och mindes att den var döende. Då människorna grävde efter olja, vaknade steg dom gamla gifterna åter mot ytan.

Det var inte så länge sedan som människogruppen vågade sig bortom bergen, till den fallna staden. Endast några få generationer hade förflutit. Dom få djur som hade lyckats överleva, försvann och förblev utdöda. Floderna och haven dog och blev åter till stinkande slätter av skräp. Fåglarna i himlen dog, fiskarna i vattnen försvann. Åter förvandlades dom till samma ruttnande massa längst världens kuster. Det som en gång varit, kom så åter.

Himlen blev åter svart av sot från den brinnande jorden. De svarta molnen släppte någon enstaka gång ner en strimma solljus. Men det var alltid dunkelrött och illavarslande. Luften frätte i människans lungor och tårade deras ögon.

## Slutet

Vad tänker människorna medan hon hostar och harklar sig allt närmare slutet? Vad känner hon då hon i skymningsvärlden torkar sina svidande, rinnande ögon?

\*\*\*

Den sista människan höjer sina rinnande ögon mot himlen. Hon sitter på knä i brännande sand, med ett barn i sin famn. En förvriden varelse, förstörd av strålning och kemikalier. Den sista människan blickar upp mot en stormande, rödsvart himmel och gråter för den värld som dog, för mänskligheten som hade så mycket, för de varelser som varit så starka, kloka och vackra... Som trots det förgjorde allt.